

Signerat



I senaste numret av Hytten radar platschefen Lage Lindfors upp sina argument till varför löpande bandet är bättre än det tidigare produktionsupplägget. Han skriver bland annat: *"Det finns naturligtvis ytterligare potentialer med linen, som kommer att förbättra arbetsmiljön och därigenom skapa en trivsamt arbetsplats."* (Hytten, 8 feb)

Det följer samma tema som tidigare. I en annan artikel uttalar sig informationschef Thor Persson: *"Vi har mindre stress och färre arbetsskador än tidigare"*. (Ny Teknik, 2 dec)

Men Lage Lindfors är trots detta bekymrad: *"Jag blir förvånad över att våra fackliga företrädare ifrågasätter linen."* Och Thor fyller i: *"Fackets svartmålning är orättvis"* (VK 3 feb) och han antyder också ett helt annat arbetsmiljöproblem: *"Det skapar oro i ledningen"* (VK 3 feb)

Olika utgångspunkter

Det är uppenbart att Metallklubben och Företagsledningen representerar olika intressen. Facket ska företräda arbetarintresset och Företagsledningen företräder ägarintresset. Det leder oss till olika ståndpunkter i olika frågor. Men oavsett detta är det värt att notera följande:

- Chalmersrapporten är framtagen av forskare som granskas utifrån det vetenskapliga värdet av sina rapporter. Rapporten är inte fritt tyckande. Det går förvissat att diskutera och ifrågasätta slutsatserna, men faktaunderlaget går det inte att bortse från.
- En stor undersökning som LO presenterade förra året visar på en drastisk försämring av arbetsmiljön på senare år. Värst är det

forts sid 2

TEMA:

Monteringen

Med anledning av att löntagarkonsulternas rapport om monteringen är presenterad och frågan varit ute i både massmedia och kommenterats i Hytten ger Trycket en lite större utrymme åt frågan.

För två år sedan fick en grupp forskare på Chalmers i Göteborg ett uppdrag av Metallklubben att dokumentera övergången från kortflöden till löpande band på monteringen. Uppdraget bestod i att granska förändringen ur effektivitetssynpunkt när monteringen byggdes om. Till uppdraget hörde också att studera vilken effekt förändringen hade på arbetsförhållandena.

Rapporten är nu färdig och finns i en "populärversion" på 30 sidor. Metallklubbens uppfattning är att löntagarkonsulternas rapport till stora delar bekräftar den kritik och de farhågor som Metallklubben hade till beslutet att införa ett löpande band på monteringen.

Försämrade arbetsförhållanden

Rapporten ger en bild av en arbetsplats som brottas med problem när det handlar om trivsel, motivation och andra psykosociala frågor. Inte helt oväntat är det en ganska negativ bild

av löpande bandet. Den tydligaste effekten kan man läsa ut när det gäller den psykosociala situationen, t.ex. informella pauser, kontakt med arbetskamrater, arbets-ider, osv. Situationen beskrivs som mycket eller något sämre än tidigare.

När det gäller de fysiska aspekterna är bilden också negativ, om än inte lika negativ som med de psykosociala frågorna. Det skulle tyda på att löpande bandet, tvärt emot vad som utlovades, inte ger några egentliga ergonomiska fördelar.

Det fanns en fråga om viljan att jobba kvar på löpande bandet. 2/3 av alla som svarade på enkäten var mycket eller ganska intresserad att hitta nytt jobb. Den uppfattning stärks också av erfarenheterna efter att enkäten gjordes. Det finns en stark tendens att söka sig bort från monteringen, antingen det sker genom intern omflyttning eller att man lämnar företaget.

forts sid 2

Årsmöte

Onsdag 1/3 kl. 1400 - 1500, Matsal UEA

Dagordning:

Årsmötespunkter

Rapport från styrelsen:

- produktionsuppgång, nyanställning, m.m.
- inför löneförhandlingarna

Mötet sker på UVA-tid. Du måste begära ledigt PL om du tänker närvara på mötet. Fika

forts. från sid 1

för industrins kvinnor. Undersökningen bygger på 40 000 personer som svarat på frågor om arbetet under en period om tio år.

- VGAS undersökningen 2004 och 2005 samt miniVGAS på monteringen hösten 2005 visar också på en försämrad situation på monteringen.
- Till och med PG Gyllenhammar ser samma sak som Metallklubben. I en debattartikel (DN 29 jan) frågar han: *Varför växlar vissa industrier ner från innehållsrika arbeten till monotona sådana? Har inte vårt samhälle vuxit ifrån att använda enbart människans muskelkraft till exempel i monteringsjobb till att satsa på hennes kompetens.*

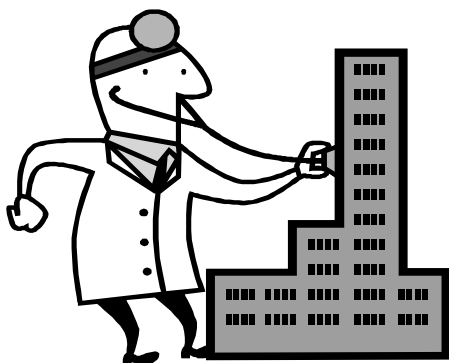
Det finns alltså starka argument för Metallklubbens kritik av löpande bandet. Det finns också otvetydiga forskningsdata som pekar i samma riktning. Vi är långt ifrån ensamma.

Det löpande bandet kommer att vara den tekniska lösningen för en period framåt. Därför tar vi det som utgångspunkt när vi lägger fram förslag till åtgärder. Men förslagen möts av tystnad från företaget. I Hytten uttrycker Lage istället sin förvåning över kritiken. Det hade varit bättre om företag-ledningen delade vår oro, såg samma tendenser och sträckte ut en hand för kraftfulla åtgärder.

Mitt råd till ledningen är: Sluta se kritiken av löpande bandet som en konspiration mot ledningen. Lyssna på dem som arbetar på löpande bandet. Låt montörernas upplevelse om vad som är bättre eller sämre arbetsmiljö få gälla som vår sanning. Avge ett löfte att kommande besparingar inte ska tillåtas försämra arbetsmiljön.

signerat

Janne Carlsson



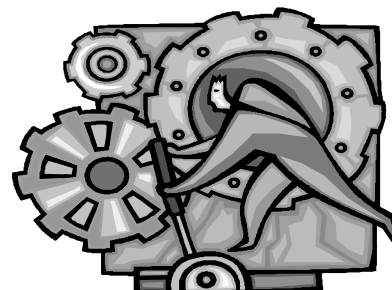
forts. från sid 1

Den senaste tidens problem med omplaceringar till löpande bandet förstärker intrycket.

Är löpande bandet verkligen effektivt?

Löpande bandet framställs av företaget som det enda sättet att uppnå en effektiv produktion. Löntagarkonsulternas rapport ger en annan bild. Rapportens slutsats efter att man noga analyserat filmade sekvenser är att det försvinner mer tid i olika former av förluster på löpande bandet. Det var fler störningar och stopp på löpande bandet, men även det som kallas balanserings-

förluster, systemförluster och hantlingsförluster är större vid det löpande bandet än vad det var på kortflödet. Vad som blir effektivare i verkligheten är mer en organisatorisk fråga än en teknisk. Att installera ett löpande band är att försämra möjligheterna. Hela rapporten finns att få på Metall-expeditionen.



För en bättre arbetsmiljö

Efter att ha tagit del av löntagarkonsulternas rapport har Metallklubben värderat situationen. Utgångspunkten för Metall är att Umeå är det enda rimliga alternativet för fortsatt hyttmontering. Det kommer att innebära fortsatta krav på sänkta kostnader. Men en viktig insikt är att det bara kommer att lyckas om de som befinner sig i produktionen också känner att kraven går att förena med ett arbete som man vill vara kvar och utvecklas vidare i.

Metallklubben ser förändringarna på verkstadsgolvet som en del av en företagskultur av hård centralisering och toppstyrning. Vi ser samma tendens inom andra Volvofabriker. Volvo har tagit fram nya bärande principer för produktionsarbete som radikalt skiljer sig från Volvos tidigare synsätt. Vi kan tala om ett systemskifte där en god arbetsorganisation för arbetarna har övergivits.

Det finns en dag i morgon

Arbetsituationen på monteringsavdelningen är långt ifrån tillfredsställande. Arbetstakten på löpande bandet är redan hårt uppskruvad. Metallklubben är därför oroad över att bolaget lägger krav på ytterligare kostnadsbesparing på 25 % utan att göra den nödvändiga kopplingen till hur arbetsituationen förändras och upplevs bland de som faktiskt ska utföra arbetet. Kraven på 25 % sänkta kostnader får inte bli en utpressnings-situation som går ut över dem som står på verkstadsgolvet. Krav på förändringar måste i första hand hanteras

utifrån ett mänskligt perspektiv. Rimliga och värdiga villkor i arbetet ska vara prioritet ett.

Förslag till åtgärder

Metallklubben utgår från att det löpande bandet står som en teknisk förutsättning under en period framåt. Men det är nödvändigt att bryta den negativa trenden som uppstått med det löpande bandet. Därför har Metallklubben tagit fram ett antal förslag till åtgärder och överlämnat dessa till företaget. De flesta förslagen tar fasta på arbetsmiljön och att det är nödvändigt att göra något åt den på monteringen. Det handlar bland annat om en skriftlig konsekvensbeskrivning utifrån de negativa erfarenheter med den tidigare ombyggnationen, organisatoriska åtgärder för att garantera ökad rotation, bättre möjligheter att varva direkt monteringsarbetet med andra arbetsuppgifter och ansvarsuppgifter, mer fart i grupputveckling, osv

Hela förslaget "För en bättre arbetsmiljö" finns att läsa på hemsidan.